

RPD proponuje aby z nieodpłatnej pomocy prawnej mogły korzystać również dzieci

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: niedziela, 11, maj 2025 12:23

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 600

Rzeczniczka Praw Dziecka zgłosiła uwagę do ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, uwaga dotyczy kręgu uprawnionych podmiotów do uzyskania świadczenia.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku. Przepis ten podobnie jak i kolejne przepisy ustawy nie precyzują, czy osobą uprawnioną może być małoletni. Zdaniem Rzeczniczki zawężenie świadczeń z przewidzianych w ustawie tylko do osób pełnoletnich stanowi natomiast nieuzasadnioną dyskryminację ze względu na wiek, która jest sprzeczna z art. 32 ust. 2 Konstytucji RP.

W ocenie RPD przedmiotem porad udzielanych na podstawie tej ustawy mogą być prawa i obowiązki małoletnich, którzy posiadają ograniczoną zdolność do czynności prawnych, a więc są osobami uprawnionymi do podjęcia niektórych czynności prawnych oraz samodzielnej decyzji o ich treści. Jak wynika z oceny praktyki Biura RPD, małoletni którzy np. posiadają własny majątek po osieroceniu lub pozbawieniu rodziców władzy rodzicielskiej często potrzebują dodatkowego wsparcia prawnego, choćby ze względu na zdarzające się zaniedbania ze strony opiekunów prawnych. Wsparcia prawnego mogą także potrzebować małoletni i nieletni na gruncie ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, czy też nieletni w postępowaniu karnym.

W związku z tym Rzeczniczka zaproponowała aby art. 4 ust. 1 ustawy miał brzmienie: „Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują osobie uprawnionej posiadającej co najmniej ograniczoną zdolność do czynności prawnej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku”.

Zgłoszone przez RPD uwagi nie zostały uwzględnione. W obydwu przypadkach wskazano, że „uwaga wykracza poza przedmiotową nowelizację. Jednocześnie zaznaczenia wymaga, iż pomimo braku wpisania wprost w ustawie, dostępu do systemu dla osób posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych, osoby poniżej 18. roku życia, są uprawnione do korzystania z systemu nieodpłatnej pomocy”.

Źródło: [RPD](#)